

Ողորմութեամբն Աստուծոյ :

Աղգաւէր Կաթողիկոսն ամենայն Հայոց Տ. Տ. Գէորգ Գ. Կոստանդինուպօլսեցի, յոգնաջան աշխատութեամբ կառոյց զայս ճեմարան վասն Ժառանգաւորաց մայր Աթոռոյ սրբոյ Էջմիածնի արդեամբ վիճակին Ասորսխանայ և օժանդակութեամբ Հայոց բնակեցելոյ ի սահմանս Ռուսաստանեայց : Յամի Փրկչին 1871 և Հայոց Ռ Յ Ի :

Գէորգեան ճեմարանին տարեկան հանդէսը կը կատարուի մեծ փառաւարութեամբ ի տօնի սրբոյն Գէորգայ զօրավարին, Վեհ Հայրապետին առաջնահետ :

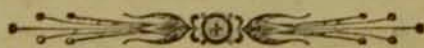
Գովելի հարստութեամբ կը ճշտանայ Ս. Էջմիածնի մատենադարանը, ուր առաջին սրահին մէջ կը տեսնուին Հայոց նախնի Թագաւորաց պատկերները, կաթողիկոսական հրովարտականք Ռուս կայսերաց շնորհաւ, որոց մէջ աւելի շքեղ կը փայլի արդի հայրապետներ : Բաց յայս մեծ դահլիճէն երեք սենեկի բաժնուած է գրատունը ուր կարգաւ ամփոփուած են բազմաթիւ ձեռագիր և տպեալ մատենաներ, մեծահատոր ճառքներն ալլովքն հանդերձ, որոց մէջ աչքի զարնող գեղեցիկ Աւետարան մի կայ երկաթափր մագաղաթի վերայ գրուած, եւ երեսի կաղմը փղոսկրեայ և երկու կողմը քանդակագործ պատկերներ Յունական ձեւով, որոյ թուականն է այսպէս : Յամի թուոյ Հայկազանց Ն Լ Ը (979) : Եւ ըստ թուոյ հռոմոսի 210 Բ (742) յիսմայեղական բռնակալութեան 840 (379) : Այս աւետարանը մօտ Ժամանակներս Մաղարթայ լերին Նախափայլի վանքէն բերուած է :

Նոյնպէս և մի պատուական Աստուածաշունչ մագաղաթի վերայ ըստ քանչեղի կերպով մաքուր գրուած և

պատկերներով զարդարուած յանուն Թագաւորին Հեթմոյ, և այնպէս կ'աւանդեն թէ Թագաւորին ձեռամբ գրուած և իւր արքայական կնքով վաւերացած, բայց աւաղ չ'եմ գիտեր թէ ո՞ր անհարազատ ձեռք այն կնքը ամբողջ կտրէր իղեր հաներ է, որոյ դատարի տեղն տեսնողներուն յաւ և վիշտ կը պատճառէ : Աստուածաշնչի թուականն է 2107 (1295) :

Ուրիշ ճարտար գրչի մը կը թողում նկարագրել Վեհափառ Հայրապետին արթուն հոկողութիւնը, անձանձիր աշխատութիւնը, անխոնջ ջանքը ի մասին բարեղարդութեան և պահպանութեան Հայաստանեայց Առաքելական ուղղափառ սուրբ եկեղեցւոյ, Վեհ հարանի կարգը և Վեհութիւնը, որ բարձրաօտիճան խոհեմ եկեղեցականի մի աշալուրջ կառավարութեամբ կը դառնայ, Սինոդի և Սինոդական հարց կանոնաւորեալ ընթացքը, որոց ամենեցուն տացէ Տէր վարձս ըստ վստատկոց իւրեանց :

Ուղե-որ Ա. Ե.

ԹՈՒԼՕՆԻ ԹԻԱՐԱՆԸ

Շարունակութիւն և վերջ, տես թիւ 10 :

Հասարակապետութեան նախագահը կարելի է ըսել, որ համեմատաբար այնչափ նախանձորդներ չ'ունի, որչափ թուրքի խոհարարը : Բարեբաղդաբար ի շնորհս իւր եւ մեծաւ մասամբ ի յասումն նախանձոտներու թիրառնի տեսուչները ունկնդիր չ'են ըլլար՝ նորա յաջորդել ուզող բազմաթիւ չա-

բարձրագոյն բարձրագոյններուն : Թէեւ սակաւ նախնականքի , բայց շատ ցանկալի է թիարանին սափրիչի պաշտօնը , որու կը վերաբերի նորեկներու առաջին պաշտօնականը (toilette) ընել : Սա եւս գլխաւորներու վառահոտութիւնը կը վաշելէ և շարունակ իւր պաշտօնը վարելու համար անբասիր վարուց տէր ըլլալու է : Այս մասին անպատճառ միտաբար , անհիշելի , խորանակն ու օճառը գործածելը զիտնալ , և մէկքանի ակտեր բռնակելու գաղտնիքը ճանաչել հարկ չը կայ , այլ բաւական է որ կոյր զկուրայն յօժարակամ հնազանդիչ գիտնայ և արհեստը գործածած ժամանակ կարեկցութենէ բոլորովին մերկանայ , ասոնք են մեծաւորներու առջեւ իւր վիճակը ապահովելու միակ պայմաններն ու միջոցները : Սափրիչին խառնութիւնը ննջարանին մօտ անկիւն մ'է , ուր եռուտանի բառնալի անոթի մը վրայ գործիները կը դնէ եւ առաւտուն արնայի ճարպիկութեամբ իւր պաշտօնին կը պարագլի , որ նորա ապշնորհ հովանաւորք չեն կարող ճիշդ արժէք տալ : Ամեն քերտը օճառելէ յետոյ սափրիչին կը ներկայանայ և այս վերջինը ոչ սակաւ գգուանօք զայն կ'աւելի : Ի վարձատրութիւն սափրիչի այս մեծ ծառայութեանց , յատկապէս աղտոտութիւն չնորհուած է իրեն , որով և կարող է գիւղացւոց տունները երթալով ուրիշ փոքր գործեր եւս կատարել :

Թուլօնի Թիարանի հսկողը , հաստատութեան անմիջական տեսչութենէն կախումն ունի , և այս վերջինը աշարջութեամբ կը հսկէ , որպէս զի օրէնքը անթերի կատարուի : Քննիչը , որք գլխաւորաբար հին զինուորներ են , այլ և այլ կարգերու կը հսկեն , որք շատ անգամ խօսքը չը նպաստած ժամանակ գաւաղանը 'ի գործ կ'ածեն , Թիարա-

նին մէջ ստէպ ստէպ պատահած մեծ խտրականներու բեկումը բարձրագոյն ատենի մը կը հաղորդուի , որն որ փութով և արագութեամբ կը վճռէ : Այդ դատարանէն տրուած վճիռը անգառնալի է . յանցանաց տեսակին համեմատ պատիժներն են գինին և հացը դադարեցնել , անթուլութեան և զղնդանի դատապարտել , շղթաները կրել , նապատկել , գանահարել և նոյն իսկ մահուան դատապարտել : Այդ դատարանի կողմէն դատապարտելոց համար որոշուած ամենէն խիստ և տաժանելի պատիժը գանահարութիւնն է , որմէ չ'են կարող զերծանիլ բոլոր անոնք , որք անհնազանդ կը գտնուին և կամ արգիլեալ նիւթ մը կ'ունենան : Նոյնպէս հինգ ֆրանքէ աւելի արժողութիւն ունեցող առարկայի գողութիւնք , շղթաները խոտակելու բռնի փորձերը եւս այս բուռն միջոցաւ կը պատժուին օրէնքը պահպանելու համար : Որովհետեւ ծայրայեղ կամ չափազանց գանահարութենէ կրնայ լինիլ , որ մահ պատճառի , ուստի դատարանին չ'է ներելի յիսուն հարուածէ աւելի հրամայել :

Այդ պատիժը միշտ բաղնաթիւ պաշտօնեաներու և թիարանին բժշկին ներկայութեանը կը կատարուի ու հինգ վայրկեանէն աւելի չը տեւէր : Գաւաղանանման խտրազանը , մէկ մեդր երկայնութեամբ , և մատի հաստատութեամբ կանգիկի չուանէ շինուած է , երկաթ առնէ ջրոյ մէջ ֆալով կարծրացած կըլլայ առանց սակայն բոլորովին իւր գիւրաթեքութիւնը կորսնցնելու : Սոյն բարբարոսական պատիժը թիարանին գաւաթը բոլոր դատապարտելոց ներկայութեան կը դործագործուի : Դատապարտեալը մէկ տախտակեայ նստարանի մը վրայ կը պառկեցնեն , երեսն 'ի գետին , և ձեռքերն ու ոտքե-

րը ամուր կապուած : Պաշտօնէին իւրաքանչիւր ակնարկի՝ ուժեղ և հաստատաձիւ դատապարտեալ մը կը յառաջանայ, որուն կը հրամայուի դատաւիճիւր գործադրել : Նորա կանխաւ ազդարարուած կըլայ օրինաց տրամադրութիւններն, ապա թէ ոչ ինք փոխանորդաբար նոյն զոհին պատժոյն կենթարկուի : Արդէն այն զօրեղ բաղուկով տրուած առաջին հարուածին դատապարտելոյն անդամներէն արիւնը հոսել կըսկսի և մարմնոյն ամեն կողմէն մարթին կտորները կը կախուին ու ջրաղացաութիւն պատճառող երկիւղը բոլոր մկանունքը կը ցնցէ : Զոհեալին բերնէն տառապանաց ողբեր կը լսուին, աչքերը ապակենման կը փայլին և շրթունքը լորձոնքով կըծածկուի : Շատ անգամ երեսներորդ հարուածին կեանքը կը վերջանայ : Երանի այն թշուառներուն, որք մահուամբ ուրիշ նոր տառապանքներէ կ'ազատին : Պատիժը ամեն ճշդութեամբ կատարուելէ յետոյ, յանցաւորին շղթաները կը քակուին և ընկերները զինք հիւանդանոց կը տանին նուաղեալ, ուր բժիշկը մարդասիրաբար կը խնամէ և կը հոգայ, բայց վէրքերը երբէք չ'են կցիր :

Թէեւ գանահարութիւնը բարբառոսական և իրապէս զարհուրելի պատիժ մ'է, այնու ամենայնիւ կը գտնուին դատապարտեալներ, որոց յամառութիւնն անգամ չ'ընկճեր : Ինչպէս որ դպրոցներու մէջ կան տըղայք, որք հարուածներու կը համբերեն առանց յօնքերնին անգամ չարժելու, որով և դասատուք կը յուսահատին, նոյնպէս թուրքի թխարանի մէջ կան այնպիսի եղբւնաւորներ, որք իրենց տրուած բոլոր պատիժները սառն անտարբերութեամբ կը կրեն ու մի և նոյն մոլութիւնը կը շարունակեն

անապաշտ և առանց երկիւղի նշան մը ցոյց տալու : Գանահարութեան սովորելով, անկէ չ'են երկնչիր, այլ ծաղրելով զայն իրենց ընկերները կը մտրեցնեն : Պաշտօնէին մին կը հատուտէ թէ այս օրերս թուրքի մէջ այնպիսի աւաղակ մը կայ, որ գիտմամբ կ'ապրտամբի, որպէս զի գանահարուի, և առողջանալու նպատակաւ հիւանդանոց տարուի : Գաղղիական արդարութեան ատենը միջոց մը գտած է այդ դիւահարը նուաճելու համար, որ Գերմանական եօթը հարիւրի Battenliegen ըսուածը կը դերազանցէ :

Այդ միջոցն է կոյտ "Ramas" ըսուած սրահը, այսինքն նրբաշաւղի նրման երկայն ու նեղ և առանց լուսամուտներու ու բուրովին կահ կարասիէ թափուր բանտ մ'է : Նստելու տեղը տախտակով բաժնուած է երկու պատնէշներու մէջ տեղ, որք իրարմէ 60 հարիւրորդամեղը հեռի են : Ըայ նութիւնն ալ մարդու ուսերէն աւելի նեղ, այս տեղ կը գրուի դատապարտեալը և միայն մէկ մեղր տեղ ունի տարածուելու համար : Գլուխը նստաւրանէն փոքր ինչ բարձր տախտակի կը տորի մը վըայ կը հանգչի, ստքերը որմերուն կը դպին : Եւ որովհետեւ կողմնական երկու պատնէշները չ'են ներքը յայտ կամ յայն կողմ գառնալու, ուստի դատապարտեալը ստիպուած է ծընկերը միշտ վեր բռնել : Գատապարտելոց գլուխն ու ոտքերը մի և նոյն ուղղութեան մէջ կը մնան : Քղանքը երկաթեայ ամենահաստատ գերանով մը ասրահովեալ է, և գիշեր ցերեկ նոյն դրութեան մէջ մնալ պարտաւոր է :

Պատիժը աւելի խստացնելու համար, ներեալ չէ դատապարտելոց միւսեանց հետ որոշ ձայնիւ խօսիլ : Սքրահին մէջ խոր լուութիւն մը կը տիրէ և որ երբեմն երբեմն կընդհատի ջըջ

Թաներու շառաչունէն կամ շղթայեալներու ողբերէն, որոց անդամները այսուցեալ և ընդարմացեալ են շարժումէ զրկուելուն պատճառաւ։ Ընդհանրապէս այդ պատժոյն կը յաջորդէ անդամալուծութիւնը։ Թիապարոններէն ոմանք այդ «Ramas» սրահին մէջ 15 տարի եւս անցուցին առանց զըման կամ բարոյական լաւութեան ամենափոքր նշան մը ցոյց տալու։

Թուրքի զնդանները «Ramas» սրահէն շատ քիչ կը տարբերին։ Երկայն ու նեղ նրբաշաւիղ մը շատ մը փոքր եւ քառակուսի սենեակներու իբրեւ ճանապարհ կը ծառայէ, եւ այս սենեակները դրան կողմը եղած ծակէն միայն լոյս կըստանան։ Այդ սենեակներու կահ կարասին է անկողնոյ և աթուռի ծառայող նստարան մը ու թանի սկաւառակը վրան դնելու համար սեղան մը։ Բնտարկելոյն չըլ թաները երկաթեայ օղակով հաստատուած և այնչափ կարճ են, որք միայն մարմնոյն վերի կողմը շարժելու և վերոյիջեալ ծակին երկնալու չափ կը ներեն։ Ընկարող նա ոտից վրայ կայնիլ և ոչ մէկ քայլափոխ ընել։

Փախուստը արգիւելու համար պահապանք իրաւունք ունին հրացան պարպել ընդգլխացողներու վրայ, եւ օրը երկու անգամ ամենայն դգուշութեամբ շղթաները կը քննուին։

Գերծեալ գլխոց և գէպ ի դրան կողմը եղած ծակէն դուրս երկնցած գէմքերը Թուրքի նորեկ այցելուներուն վիշտ կը պատճառեն։

Թէեւ ամեն նախադգուշութիւնք ի դործ կը դրուին դատապարտելոց փախուստը արգիւելու համար, բայց ոմանք կամ ուժով և կամ նենգութեամբ կը յաջողին այն տեղէն փախլի։ Մաղի նման բարակ խարտոցներով, զորս կամ բերնի, կամ մազերու

մէջ կը պահեն, շղթաները կը խարտոցեն։ սանգուխով որմերէն կ'անցնին և կ'ազատին։ Ընդհանրապէս նաւահանգիստը կամ քաղաքին մէջ տնտեսութեան ժամանակ փախստեան յարմար միջոց կը գտնեն, ինչպէս որ շատ պատահած է։ Փախուստը յայտնուելէն անմիջապէս յետոյ թնթանօթի ռումբը թէ քաղաքին և թէ շրջակայից կը ծանուցանէ զայն եւ թիարանի բերդին վրայ ծածանող դեղին դրօշակը նաւերուն նշան կը տայ փախստականը ձերբակալելու։

Չարագործը իբրեւ պատառող գահան միշտ մարդկութեան վնասակար համարուած է, եւ որովհետեւ զայն ձերբակալողին յիսուն ֆրանք վարձք կը տրուի, ուստի հարկ չը կայ քաղաքացիքն ու գիւղացիքը յորդորել նորա շաւղաց հետեւելու։ Մարդիկ մեծ բազմութեամբ քաղաքներէն կ'երեն հրացաններով, երկժանիներով և տապարներով զինեալ շրջակայները արշաւելու համար, ոմանք ձի հեծած՝ չորջակայ գիւղերը կը խուզարկեն, սոցա բնակիչք եւս իրենց կը միանան Թիարանին ճողորպած սրսը ետ դարձնելու համար։ Դատապարտեալը աստանդ մոլորեալ, ամենուստ արտաքսեալ, ստակէ, կերակրէ և հագուստէ զուրկ, միշտ զինքը հալածողին ձեռքը կ'իյնայ, որ ուրախութեամբ Թիարան կը տանի և շուտով իւր վարձը կըստանայ։

Յիւանս բանտն ու անգութ գահահարութիւն մը կըսպասէ այդ փախստականին։ Վերստին առողջանալէն յետոյ մազերը մինչեւ մորթը կ'ածիլուին, շղթան կը կրկնապատկուի և թիկանց վրայ վատանուանեալ նշանով կը դրօշմուի, որպէս զի ամեն ոք ճանաչէ այն սրիկան։ Վերջապէս իր ընկերաց օրինակ և խրատ ըլլալու հա-

մար պարտաւոր է նա բաւական ժա-
մանակ իբրեւ զգաստութեան օրինակ
Թիարանի սրահը մնալ, ձախ ձեռքը
տախտակ մի բռնած, որու վրայ գը-
րուած է Evadé ramenè. Շատ
քիչ պատահած է որ մի գատապար-
տեալ երկրորդ փախուստ մի փորձէ և
եթէ պատահի, այն ժամանակ մա-
հուամբ կը պատժուի:

Թիարանի գատարանը չ'է կարող
գատաւճիռը հրատարակել և գործադ-
րել տալ առանց ծովային պետութեան
պաշտօնէի հաւանութեան: Վճռոյն
գործադրութիւնը, որ միշտ բոլոր Թի-
ապսրտից ներկայութեան կը կատա-
րուի և աւելի օրինակ է քան թէ պա-
տիժ, մոլութեան մէջ յամառեալ ու
գինեբուն մեծ ահ կը պատճառէ: Նոյն
խիւ գանահարութիւնն ու բանտը ծաղ-
րողները, երբ մահը կը մտածեն, գու-
նաթափ կը լինին: Պատժոյ գործադ-
րութեան ժամանակ խռովութիւն չը
պատահելու համար բաղմամբ զօրք
կը կեցնեն, որք լեցուն հրացաններով
կը հսկեն և ամեն ապստամբութիւն ու
յանդգնութիւն կ'արգիլեն: Մինչդեռ
դահիճը իւր պաշտօնը կը կատարէ, դա-
տապարտեալք տախտակամածին վը-
րոյ ծնրադրեալ բարձր ձայնիւ կ'ար-
թեն գլխատեալի հոգւոյն համար: Եր-
կիւղի սրտածառաւ միշտ անեղմէ շա-
տերուն շահտէն վար հոսած ցուրտ
քրտինքին կայլակիլը տեսնուած է, ու
մանք ալ մեծ գողով իրենց վերջին վայր-
կեանը կը մտածեն: Չարագործք չ'են
մխթարուիր Յարութեան քարոզու-
թեամբ:

Հիւանդները ըստ ըժշկի հրամանին,
գթութեան մայրապետաց (Sœurs de
charité) տեսչութեան տակ եղած հի-
ւանդանոցը կը տարուին: Հոն ամեն
տեսակ խնամք կըստանան, և հիւան-
դապահք սիրով զերենք կը խնամեն և

կ'աշխատին այդ սիրով նոցա բիրտ վի-
ճակը ազնուացնել: Մայրապետաց այդ
բարեպաշտական ծառայութեան կ'օգ-
նեն նաեւ մէկ քանի վարդապետք, որք
հոգեւոր խօսքերով բանտարկեալները
կը կազդուրեն եւ հոգեվարները կը
պատրաստեն վերջին ժամուն: Շատ
անգամ կը յաջողին մեղաւորներէն մի
քանին Երկնից հետ հաշտեցնել և այն
սրիկաներէն ամենէն անգութք ան-
գամ չեն համարձակիր կրօնական մխի-
թարութիւնը մերժել: Անուամբ մի
այն Քրիստոնէական մեծ եղբայրու-
թեան վերաբերելու խիղճն ու բոլոր
մեղաց քաւութեան յոյսը, ամենէն
ծանր պատիժն անգամ կրելու բաւա-
կան քաջալերութիւն կը տայ նոցա:
Կենաց մէջ ամենէն աւելի անյուր յան-
ցանք գործօղք անգամ կեանքէ բաժ-
նուելու վայրկեանին ջերմեռանդ կըլլան,
վասն զի մեռած տոնենին նոցա շրթունք-
ներէն աղօթից միմունքներ կը լսուին:

Թիապարտից մարմինը նոյն խիւ գե-
րեզմանին մէջ հանգիստ չ'ունի, չէ շը-
նորհեալ նոցա ծաղկեալ պսակով զար-
դարուն գերեզմանաց մէջ հանգիստ
փոքր տեղ մը: Դիակները տեսակ մը
դադաղի մէջ դրուած անդամաղն-
նութեան սրահը կը տարուին, ուր նո-
րուս ըժիշկը դանակով նոցա մահուան
պատճառը կը քննէ և մարդկութեան
աղահովութեան կենսասկար գործ նիւ-
թող այն գազաթմները կը ձեղքէ: Գու-
տապարտելոյ ուղեղները մեծ խնամով
շատ տարիներէ ՚ի վեր կը պահուին
ժամանակին անսնցմով ժողովածոյ մը
կազմելու համար, որ նշանաւոր դա-
տապարտելոց թանգարան մ'է: Իւ-
րաքանիւր ուղեղ երկայն ու խորհրդա-
ւոր պատմութիւն մը կը պարունակէ:

Յ. Թորոսեան:

U_q^h/h U_h^o

Դո՛ւ որ քանիցս Եդեսիան ուրախացուցած ես քո պատուական էջերէդ մի քանին նմա զահելով, շնորհքը քէ այս անգամ Լս հետեւեալ երկտողիկը հիւրընկալել, որով ինձ հետ Հայրենակիցներս եւս շնորհապարտ կ'առնես քեզ :

Արևեան գպրոցը՝ որ հիմնադրուած է աղգասիրական քանիւք Արևեան բարեջան Յակոբ վարժապետի և կը յառաջադիմէ նորա անձնուէր հոգատարութեամբ և արթուն հսկողութեամբ, ունի 110 աշակերտ որոց տարեկան հարցաքննութիւնն և սարգեւաբաշխութեան հանդէսը Հոկտեմ. 9 էն սկսեալ մինչև 23 հետդհետէ կատարուեցաւ:

Հոկտեմ. 9 ին բոլոր վարժապետք և
այլ ձեռնհաս աղգայինք հրաւիրուե-
լով՝ ընտելարանի աշակերտք հարցա-
քննուեցան, որոց կարգացածն է այ-
բենարան, հեգերէն և ընթերցարան.
Հոկտեմ. 16 ին վերստին հաւաքուելով
նոյն հրաւիրեալք. Բ. դասու աշա-
կերտք հարցաքննուեցան, որոց առաժ-
ուամուներէն են՝ Սրբազան և Աղգա-
յին պատմութիւն, թուաբանութիւն,
աշխարհագրութիւն, քերականութիւն
վերլուծութեամբ հանգերձ և ճարտո-
սանութիւն, որոց յառաջագիմութիւ-
նն ընթանի է գոհունակութեան :

Իսկ Հոկտեմբ. 20 ին կատարուեցաւ պարգեւաբաշխութեան հանդէսն բաւական շքեղութեամբ. զոր աղբասիրաբար հաճած էին պատուել տեղւոյս առաջնորդական փոխանորդ Արժ. Կարապետ Ծ. Վարդապետին հետ նսեւ Աղբ. կրօնական, քաղաքական և թաղական՝ աղբասէր ժողովներն իրենց խորախուսական ներկայութեամբ իսկ աշակերտաց ճնողաց և այլ հանդիսատես ազգայնոց թիւը 600 ի կը հասնէր։ Հանդէսը բացուեցաւ մի սրտաշարժ ազգային երգով և շարունակուեցաւ աշակերտաց ճառախօսութեամբ և երգերով, որոցմէ ղկնի հետզհետէ ատենաբանեցին զանազան նիւթերու վրայ, նախ Արժ. փոխանորդ Ս. Հայրն՝ սիրոյ և միութեան վրայ, Բ. Վրթանիսեան Գէորգ Էֆէնտին՝ իմաստութեան վրայ, Գ. սոյն դպրոցի երկրորդ դասատու Պ. Յակոբ բրուտեան՝ դաստիարակութեան և աղբութեան վրայ, Դ. Ռուբինեան դպրոցի երկրորդ դասատու Պ. Գէորգ ոսկերչեան՝ աղբասիրութեան վրայ, որք առհասարակ մեծ սիրով և համակրութեամբ ընդունուեղան ունկնդիրներէն։

Զկնի աւարտման հանդիսին, մեծապատիւ հանգիստականներէն ոմանք 'ի նշան իրենց գոհունակութեան, ալ գասիրաբար նուէրներ մատուցին դրպրոյին, որոյ ցուցակն հետեւեալն է:

Մեծապատիւ անդամք քաղ. ժողովոյ	1	սկի
” ” Թաղ. [սորհրդոյ	7	ընթերցարան
		կտոր
” ” Թանգարանի ընկերութեան	23	գիրք
” Պ. Գեորգ Կիւլէսէրեան	15	”
” անդամք լուսաւորչական ընկերութեան	12	”
” ” տասանորդի ”	6	”
” Պ. Գրիգոր քրտոյեան	7	”